

HIGHLIGHT PROJECT | Anneke Dubbeld

‘Mag het in mijn moedertaal?’

Een groeiend aantal leerlingen met Nederlands als tweede taal stelt het Nederlandse onderwijs voor nieuwe uitdagingen. Scholen worstelen met de vraag hoe zij deze leerlingen goed kunnen ondersteunen én hoe zij hun vaardigheden eerlijk kunnen meten. Het gangbare Nederlandstalige toetsmateriaal blijkt vaak ontoereikend om een helder beeld te krijgen van onder andere de rekenvaardigheden van meertalige leerlingen. Begrijpen ze de opgaven niet vanwege taalbarrières, of spelen rekenproblemen een rol? Om deze vraag te beantwoorden, zijn we samen met een internationale schakelklas een onderzoeksproject gestart. Het doel: onderzoeken of het aanbieden van rekenopgaven in de moedertaal van leerlingen taalbarrières kan weghalen voor de toepassing van rekenvaardigheden.

In welke fase zit het onderzoek?

In 2024 hebben we een pilot uitgevoerd in een Internationale Schakelklas (ISK) met bijna 50 meertalige leerlingen met het Oekraïens of Arabisch als moedertaal. Zij kregen een toets rekenen aangeboden, zowel in hun moedertaal als in het Nederlands. Anneke: **“Het was interessant om te zien hoe leerlingen de verschillende versies gebruikten: sommigen werkten uitsluitend met de moedertaalversie, anderen combineerden beide, en weer anderen gebruikten alleen de Nederlandse versie.”** Meer dan 60 project van de leerlingen gaf aan dat ze hierdoor beter konden laten zien hoe goed ze kunnen rekenen. Alleen al dat vertrouwen bij de leerling zelf is essentieel.

Wat zijn de vervolgstappen?

In 2025 wordt het onderzoek uitgebreid: meer scholen, klassen en talen. Het plan is om variabelen zoals de beheersing van de Nederlandse taal mee te nemen. Anneke: **“Door het onderzoek groter op te zetten, kunnen we de vraag beantwoorden of je rekenvaardigheid beter inzichtelijk maakt.”** Met het beantwoorden van die vraag komen we tot onze kern: hoe maken we toetsen zo eerlijk mogelijk?

Bij welk thema hoort dit project?

Ruimte voor ieders talent

Wat hebben we geleerd?

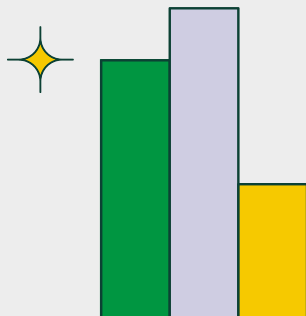
Het afgelopen jaar bevestigde de grote behoefte aan inclusief toetsmateriaal. **“Uit gesprekken met uitgeverijen, scholen en onderwijsontwikkelaars bleek dat deze problematiek breed wordt herkend en erkend”**, concludeert Anneke. We hebben zelfs afgetast of we dit onderzoek met uitgeverijen konden uitvoeren, maar we hebben voor nu de behoefte om dit grondiger te onderzoeken. Dit jaar leerden we ook dat technologie (zoals automatische vertalingen met DeepL en Google Translate) goed kan helpen, maar dat expertise van onze interne toetsdeskundigen essentieel blijft om culturele en taaltechnische nuances goed te verwerken. Anneke: **“Fijn dat collega’s ons daarbij konden helpen!”**

Wat levert het onderzoek mogelijk op?

Het onderzoek biedt perspectief op eerlijkere toetsen voor meertalige leerlingen. **“Door toetsmateriaal in de moedertaal aan te bieden, kunnen we onderscheid maken tussen rekenproblemen en taalbarrières.** Dit geeft niet alleen meer inzicht in de werkelijke vaardigheden van leerlingen, maar biedt ook kansen voor verbetering van onderwijs en toetsontwerp”, legt Anneke uit. De laatste onderzoeksresultaten vind je op de projectpagina op onze website (zie QR-code).

Wie werken er mee?

Anneke Dubbeld werkt samen met Tessa de Vries en Jasmijn Mulder aan dit onderzoeksproject. Alle drie onderwijskundig onderzoeker bij CitoLab. Daarnaast is een ISK, gevestigd in Nederland, betrokken.

Meer weten?

Scan de QR-code voor meer info over dit project.

